

«Πράσινο» το μήνυμα του Οικουμενικού Πατριάρχη για την εορτή της Ινδίκτου: Η οικολογική κρίση είναι κρίση της ελευθερίας του ανθρώπου

[Πατριαρχεία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Ενόψει της [Αρχής της Ινδίκτου](#), της εισόδου στο νέο εκκλησιαστικό ενιαυτό, ο οποίος αρχίζει την 1 Σεπτεμβρίου, ο Παναγιώτατος [Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος](#) εξέδωσε το μήνυμά του, όπου αναφέρεται στην οικολογική ευθύνη.

Όπως αναφέρει “η πολυδιάστατη σύγχρονη οικολογική κρίση είναι κρίση της ελευθερίας του ανθρώπου, της θρησκείας και της φιλοσοφίας του, του ήθους και του πολιτισμού του. Προηγείται η «κακή αλλοίωση» της ελευθερίας μας, η

αποκοπή και η αλλοτρίωσης μας από την Πηγήν της Ζωής, και ακολουθεί η καταστροφική για το φυσικόν περιβάλλον συμπεροφορά. Το Οικουμενικό Πατριαρχείο από το 1989 μέχρι σήμερα, όχι μόνον αποκάλυψε τις πνευματικές παραμέτρους του οικολογικού προβλήματος, αλλά άνοιξε νέες οδούς και προοπτικές για την αντιμετώπιση του.

Το μήνυμα του Οικουμενικού Πατριάρχη

Χάριτι τοῦ ἀγαθοδότου Θεοῦ εἰσερχόμεθα σήμερον εἰς τό νέον ἐκκλησιαστικόν ἔτος, τιμῶντες καί ἐορτάζοντες ἐν ψαλμοῖς καί ὕμνοις καί ᾠδαῖς πνευματικαῖς, κατὰ τήν ἑναρξιν αὐτοῦ, τήν «Ἡμέραν προσευχῆς ὑπέρ τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος».

Ἡ πολυδιάστατος σύγχρονος οἰκολογική κρίσις εἶναι κρίσις τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, τῆς θρησκείας καί τῆς φιλοσοφίας του, τοῦ ἥθους καί τοῦ πολιτισμοῦ του. Προηγεῖται ἡ «κακή ἀλλοίωσις» τῆς ἐλευθερίας μας, ἡ ἀποκοπή καί ἡ ἀλλοτρίωσίς μας ἀπό τήν Πηγήν τῆς Ζωής, καί ἀκολουθεῖ ἡ καταστροφική διά τό φυσικόν περιβάλλον συμπεροφορά. Αἰσθανόμεθα βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην διά τό γεγονός ὅτι αἱ πρωτοποριακαί πρωτοβουλίαι καί παρεμβάσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀδιαλείπτως ἀπό τό ἔτος 1989 μέχρι τῆς σήμερον, ὅχι μόνον ἀπεκάλυψαν τάς πνευματικές παραμέτρους τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος, ἀλλά διήνοιξαν νέας ὁδούς καί προοπτικές διά τήν ἀντιμετώπισίν του.

Τά οἰκολογικά συνέδρια, οἱ σχετικοί διαχριστιανικοί καί διαθρησκευτικοί διάλογοι, αἱ συγκεκριμέναι προτάσεις τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐπί περιβαλλοντικῶν θεμάτων, ἡ ἀναφορά εἰς τάς κοινωνικάς διαστάσεις καί συνεπείας τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως καί ἄλλα τοιαῦτα, συγκροτοῦν μίαν ρωμαλέαν περιβαλλοντολογικήν πρότασιν, μέ ἔμφασιν εἰς τήν ἀδήριτον ἀνάγκην «κοπερνίκειας στροφῆς» εἰς τήν κατανόησιν τῆς ιδέας τῆς προόδου καί εἰς τήν στάσιν τῆς ἀνθρωπότητος ἀπέναντι εἰς τήν φύσιν, καθώς καί εἰς τόν τρόπον δράσεως τῶν παραγόντων τῆς πολιτικῆς, τῆς οἰκονομίας καί τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, τῶν Ἐκκλησιῶν καί τῶν θρησκειῶν, τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνολογίας καί τῆς παιδείας τῆς νέας γενεᾶς.

Θά συνεχίσωμεν, ἔργῳ καί λόγῳ, τήν προβολήν τῆς οἰκολογικῆς προτάσεως τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τόν οἰκοφιλικόν δυναμισμόν τῆς εὐχαριστιακῆς, ἀσκητικῆς καί δοξολογικῆς σχέσεως μέ τήν δημιουργίαν, ὑπογραμμίζοντες πάντοτε ὅτι ἀπαιτεῖται ἐπισταμένη θεολογική ἐργασία διά τήν ἀποσαφήνισιν τοῦ αὐθεντικοῦ οἰκολογικοῦ μηνύματος τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως καί παραδόσεως, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς «καλῆς λίαν» δημιουργίας.

Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ ἀνάδειξις τῶν θρησκευτικῶν καί ἠθικῶν διαστάσεων τῆς

οικολογικής απειλής θά οδηγήσει εις την συνειδητοποίησιν τῆς ἀξονικῆς σημασίας τῆς «οικολογικῆς εὐθύνης». Ἐπὶ τέλους, ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ παύσῃ νὰ δρᾷ ὡς νὰ μὴ ἐγνώριζε καὶ νὰ ἀποβάλλῃ ὀριστικῶς τὴν ψευδαίσθησιν ὅτι ὁ πλανήτης γῆ δύναται εἰς τό διηνεκές νὰ ὑπερβαίνει τὰς ἀνθρωπογενεῖς ἐπιβαρύνσεις καὶ καταστροφάς, ὅτι ἡ φύσις ἔχει τὴν δύναμιν νὰ ἀνανεώνεται ἀφ' ἑαυτῆς. Τό ἥθος τῆς εὐθύνης διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ὀφείλει νὰ ἐκφράζεται εἰς παγκόσμιον, ἐθνικόν, τοπικόν καὶ προσωπικόν ἐπίπεδον. Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ πάλιν, ὅτι ἡ ἀνάπτυξις οἰκολογικῆς εὐθύνης εἶναι «κατηγορικὴ προστακτικὴ» διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἐνώπιον τῆς μεγαλυτέρας απειλῆς, τὴν ὁποίαν ἐκλήθη αὕτη νὰ ἀντιμετωπίσῃ εἰς ὁλόκληρον τὴν ἱστορικὴν της διαδρομὴν.

Προφανέστατα, μέ κυρίαρχον τό ἀνθρωπολογικόν πρότυπον, τό ὁποῖον ἐκπροσωπεῖ ὁ «ἄφρων πλούσιος» τοῦ Εὐαγγελίου (Λουκ. ιβ', 17-21), μέ τό «καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου», καὶ τό «ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου», ἡ ἀνθρωπότης ὑπονομεύει τό μέλλον της καὶ ἀφανίζει τόν «οἶκον» της. Αἱ «νεωτερικαὶ ἁμαρτίαι» τῆς ἀνθρωπότητος ἐδημιούργησαν, καὶ συνεχίζουν νὰ τό πράττουν, νέους διχασμούς καὶ διασπάσεις μεταξύ ἀνθρώπου καὶ φύσεως.

Ὁ σύγχρονος «ἀνθρωποθεός» ἐμμένει εἰς τὴν γεωκτονίαν, ἀγνοεῖ μέτρα καὶ ὅρια ἐν ὀνόματι γεωπολιτικῶν σχεδιασμῶν καὶ οἰκονομικῶν συμφερόντων, τοῦ καταναλωτισμοῦ καὶ τῆς ἱκανοποιήσεως, οὐσιαστικῶς ἀκορέστων, ἀναγκῶν, ἀλλὰ καὶ, βαθύτερον, λόγῳ ἐσωτερικῶν βιωματικῶν καὶ ἀξιακῶν ἀνατροπῶν. Αἱ ἐπιπτώσεις μιᾶς παγκοσμίου κυριαρχίας τῆς βουλήσεως χειραγωγήσεως, ἐργαλειοποιήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῆς φύσεως θά ἀποβοῦν τραγικαὶ διὰ τὴν ζωὴν εἰς τόν πλανήτην μας.

Ἡ προϋποσῶν ἀποδοχὴ καὶ ἐπίσημος καθιέρωσις τῆς 1^{ης} Σεπτεμβρίου ὑπὸ τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ὡς Ἡμέρας Προστασίας τοῦ Φυσικοῦ Περιβάλλοντος ἀποκτᾷ σήμερον ἰδιαιτέραν βαρύτητα ὡς σύμβολον καὶ ἔμπρακτος προώθησις τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν. Ἐξ ἄλλου, ἡ δοξολόγησις τοῦ «δημιουργοῦ πάσης τῆς κτίσεως» κατὰ τὴν Ἀρχὴν τῆς Ἰνδίκτου εἰς τὴν λειτουργικὴν παράδοσίν μας, ἀποτελεῖ μίαν πολὺτιμον παρακαταθήκην, ὡς πρόσκλησις καὶ προτροπὴ πρὸς σεβασμὸν τῆς δημιουργίας, ἡ ὁποία ὑφίσταται τὰς συνεπείας τῆς ἀνοικτεῖς ἀνθρωπογενοῦς ἐπιβουλῆς.

Τιμώτατοι ἀδελφοὶ καὶ προσφιλέστατα τέκνα,

Ὁ σεβασμὸς τῶν βασικῶν πυλόνων τοῦ οἰκολογικοῦ πολιτισμοῦ δύναται νὰ

ἀνακόψη τὰς οἰκοκαταστροφικὰς τάσεις καί νά διανοίξῃ τόν «οἰκολογικόν μονόδρομον» τῆς βιωσίμου ἀναπτύξεως. Γενικώτερον, ἡ ἀνθρωπότης ἔχει ἀνάγκην συναινέσεως ἐπὶ ἐνός κορμοῦ κοινῶν θεμελιωδῶν ἀξιῶν, ὁ ὁποῖος, ἐντός ἐνός κόσμου ρήξεων καί πολώσεων, θά λειτουργῇ ὡς πυξίς διὰ τήν πορείαν πρὸς τό μέλλον. Ἄξονα αὐτοῦ τοῦ ἀξιακοῦ συνόλου θεωροῦμεν τήν ἀρχήν τῆς ἀλληλεγγύης, ὡς παράγοντος συνυπευθυνότητος, διαλόγου καί εἰλικρινοῦς ἀμοιβαιότητος, ὁμοῦ μετὰ τῆς συλλογικῆς εὐθύνης διὰ τήν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Τόσον ὁ ἔμπρακτος σεβασμός τῆς ἱερότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου, ὅσον καί ἡ μέριμνα διὰ τήν ἀκεραιότητα τῆς κτίσεως, ἀποτελοῦν, ἐξ ἐπόψεως χριστιανικῆς, ζωτικὰς ἐκφάνσεις τῆς εὐχαριστιακῆς πραγματώσεως τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς κλήσεως τοῦ ἀνθρώπου νά καταστῇ «ἱερεὺς» τῆς δημιουργίας.

Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, εὐχόμενοι αἴσιον καί εὐκαρπον ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς καί θεαρέστοις τόν νέον ἐκκλησιαστικόν ἐνιαυτόν, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, πρεσβείαις καί μεσιτείᾳ τῆς Παναγίας τῆς Παμμακαρίστου, τήν πανίερον εἰκόνα τῆς ὁποίας εὐλαβῶς φυλάττομεν ἐν τῷ Πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ, καί «στόμασι καί καρδίᾳ καί θελήματι» ἀσπαζόμεθα, τήν χάριν καί τό ἔλεος τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Οὗ τό ὑπεράγιον ὄνομα εἴη εὐλογημένον καί δεδοξασμένον νῦν καί ἀεί καί εἰς τούς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν!